

මධ්‍යකාලීන සිංහල පූර්ව යුගයේදී භාවිත සිංහල නිපාත පදය ඇසුරින් ගෙලිවන සිංහල භාෂාවේ අර්ථ පරිණාමනා පිළිබඳ වාග්විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

(ක්‍රි. ව. 7 සිට ක්‍රි. ව. 10 තෙක් ලියැවුණු ග්‍රන්ථාගත ලේඛන ඇසුරෙනි)

ආචාර්ය වින්ධ්‍යා විරවර්ධන

Abstract

This research focuses on a linguistic study of the semantic changes of Sinhala 'Nipatha' with reference to the classical written records found in between 7th century AD and 10th century AD. This period is known as the first half of the middle Sinhalese era. Primary sources of the study were the classical written texts of Anuradhapura period namely *Siyabaslakara* (807 AD - 823 AD), *Dhampiya Atuwa Getapada*, *Sikhawalanda Saha Sikhawalanda Winisa* and *Heranasikha* (957 AD - 970 AD). The aim of the research is to find out the semantic changes occurred in this period related to Sinhalese 'Nipatha'. Qualitative method was basically followed in the data analysis. The theoretical framework of historical linguistics and the modern structural linguistics theories were applied in the analysis process. Both paradigmatic and syntagmatic relations of 'Nipatha' were taken into consideration. In this study 'Nipathas' were basically classified into three major categories known as, particles, interjunctions and prepositions. They were

further subgrouped based on their meanings. Linguistic analyses generally focus on four major dimensions namely phonology, morphology syntax and semantics. The research was done in both synchronic and diachronic aspects. Tracing the etymological background of 'Nipatha' and comparison of the middle Sinhala 'Nipatha' with modern Sinhala were also a part of the research. Findings revealed that four categories of semantic changes can be seen, as semantically conservations, under generalizations, over generalizations, partial semantical mergers and total semantic mergers. Consecutive usage of the particles which carries similar meaning as well the usage of two or more particles consecutively were also introduced as the distinctive features of this age.

Keywords: *Linguistics, Middle Sinhala, Nipatha, Semantic changes, Written records*

1. හැඳින්වීම

සිංහල භාෂා ඉතිහාසය විමසීමේදී ලේඛන භාෂාව සම්බන්ධයෙන් පැරණිම ලේඛන වාර්තා ක්‍රි. පූ. 03 වන සියවස කරා දිවෙයි (පරණවිතාන, 1970). ඒ ශිලා ලේඛන මාධ්‍යයෙනි. එතැන් සිට භාෂාත්මක අවධි කිහිපයක් පසුකරන සිංහල බසෙහි වැදගත් සන්ධිස්ථානයක් වන්නේ මුල්ම ග්‍රන්ථාගත ලේඛන සම්ප්‍රදාය බිහිවීමයි. ක්‍රි. ව. 7 වන සියවස සිට ක්‍රි. ව. 10 වන සියවස දක්වා ලියැවී දැනට ශේෂව ඇති සිංහල ග්‍රන්ථාගත ලේඛනවල පැනෙන නිපාත පදවල පරිණාමය පිළිබඳව මෙම පර්යේෂණයේදී විමර්ශනය කෙරේ. එහිදී අනුරාධපුර යුගයේ ලියැවී ඇති සහ දැනට ශේෂව පවතින සියලු ග්‍රන්ථ සැලකිල්ලට ගැනේ.

මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ලේ සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය (2006) ග්‍රන්ථයේ දක්වා ඇති සිංහල භාෂාවේ යුග බෙදීම මෙහිදී ගුරුකොට ගන්නා ලදී. එය මෙසේය:

- I. සිංහල ප්‍රාකෘත යුගය ක්‍රි.පූ. 3 සියවස - ක්‍රි.ව. 7/8 සියවස
  - i. පූර්වාධිප ක්‍රි.පූ. 3 සියවස - ක්‍රි.ව. 2/3 සියවස
  - ii. මධ්‍යාවධිප ක්‍රි.ව. 2/3 සියවස - ක්‍රි.ව. 5/6 සියවස
  - iii. පශ්චිමාවධිප ක්‍රි.ව. 5/6 සියවස - ක්‍රි.ව. 7/8 සියවස

- II. මධ්‍ය සිංහල යුගය ක්‍රි.ව. 7/8 සියවස - ක්‍රි.ව. 18 සියවස
  - i. පූර්වාචාර්ය ක්‍රි.ව. 7/8 සියවස - ක්‍රි.ව. 10/11 සියවස
  - ii. මධ්‍යාචාර්ය ක්‍රි.ව. 10/11 සියවස - ක්‍රි.ව. 15/16 සියවස
  - iii. පශ්චිමාචාර්ය ක්‍රි.ව. 15/16 සියවස - ක්‍රි.ව. 18 සියවස
- III. නූතන සිංහල යුගය ක්‍රි.ව. 18 සියවස - අද තෙක්
  - i. පූර්වාචාර්ය ක්‍රි.ව. 18 සියවස - ක්‍රි.ව. 19 සියවස මැද තෙක්
  - ii. පශ්චිමාචාර්ය ක්‍රි.ව. 19 සියවස මැද - අද තෙක්

මෙම පර්යේෂණයේදී අවධානයට යොමු කෙරෙන ග්‍රන්ථ සතරම ලියැවී ඇත්තේ එකම යුගයක බැවින් සමස්තයක් ලෙස එක් භාෂාත්මක යුගයකට අයත් භාෂා ලක්ෂණ මෙම ග්‍රන්ථයන්හි උපයුක්ත බව සැලකිය හැකි වේ. ඒ අනුව මෙම ග්‍රන්ථ සතර මධ්‍යතන යුගයෙහි පූර්ව භාගයට අයත් බවට හඳුනාගැනේ.

සිංහල නිපාත පදිම පිළිබඳව ඉදිරිපත්ව ඇති නිර්වචන අධ්‍යයනයෙන් සිංහල භාෂාවේ නිපාත පද පිළිබඳ පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබාගැනීම දුෂ්කරය (Wijerathna, 2007). එක් නිර්වචනයකට අනුව නාම හෝ ආඛ්‍යාත හෝ නොවන්නා වූ සියලු පද නිපාත ලෙස දැක්වේ (කුමාරතුංග, 1933). තවත් නිර්වචනයක නිපාත යනුවෙන් දැක්වෙන්නේ වාක්‍යයක ඒ ඒ තැන වැටී එනම් නිපත වී විවිධ අර්ථ ප්‍රකාශ කරන, භාෂාවේ ස්වාධීනව යෙදෙන පද විශේෂයකි (ගල්මංගොඩ, 2015). වාක්‍යයක් තුළ පද අතරේ සම්බන්ධතා දැක්වීමටත් සංකීර්ණ වාක්‍ය තුළ වාක්‍යාංශ අතරේ සම්බන්ධතා දැක්වීමටත් නිපාත යෙදෙන බව තවත් නිර්වචනයක දැක්වේ (කරුණාතිලක, 2009).

කෙසේ වුවද සිංහල නිපාත හඳුනාගැනීමට ඇති නිර්වචන සම්බන්ධයෙන් කරුණු කිහිපයක් නිරවුල්ව අවබෝධ කරගෙන ඒ සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි විවරණයක් ඉදිරිපත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ අනුව සිංහල ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථ අධ්‍යයනයෙන් හෙළිවන්නේ සිංහල නිපාත පදය මූලික අනුවර්ග තුනක් යටතේ හඳුනාගත හැකි බවයි. ඒ මෙසේය:

1. සම්බන්ධ නිපාත
2. විස්මයාර්ථ නිපාත
3. විභක්තාර්ථ නිපාත

සම්බන්ධ නිපාත විවිධ අර්ථයන්හි යෙදී වාක්‍යවල පද අතරින් සංකීර්ණ වාක්‍යවල වාක්‍යාංශ අතරින් සම්බන්ධතා ඇති කරයි. ප්‍රීතිය, ශෝකය, පිළිකුල, බිය ආදී හැඟීම් පළ කිරීම සඳහා භාෂණයේදී යෙදෙන නිපාත පද විත්තවේග/විස්මයාර්ථ හෝ භාව නිපාත වශයෙන් හැඳින්වේ. විස්මයාර්ථ නිපාතවලින් විවිධ විත්තවේග ගත හැඟීම් ප්‍රකාශ කෙරේ. විභක්තාර්ථ නිපාතවලින් නාමපද විවිධ විභක්ති අර්ථ ගැන්වීම සිදුකෙරේ.

මෙම අනුවර්ගවලට අයත් නිපාත හැරුණු විට 'නිපාත ක්‍රියා' යනුවෙන්ද ව්‍යාකරණ ප්‍රවර්ගයක්ද භාෂාවේ හමුවේ. එසේම ඉහත දැක්වුණු නාම සහ ක්‍රියා නොවන සියලු පද නිපාත වේ යනුවෙන් ඉදිරිපත් වී ඇති නිර්වචනයට අනුව නාම විශේෂණ සහ ක්‍රියා විශේෂණද නිපාත ගණයට අයත් වේ. සිංහල භාෂාවේ ප්‍රකෘති පදිම වශයෙන් නාම ප්‍රකෘති, නිපාත ප්‍රකෘති හා ධාතු ප්‍රකෘති හඳුනාගැනේ (බලගල්ලේ, 1995). එසේම Sinhala නම් ග්‍රන්ථයේ වන්දුලාල් (1984) පද වශයෙන් දක්වා ඇත්තේ නාම (Nouns) නාම විශේෂණ හා ක්‍රියා විශේෂණ (adjectives and adverbs) සහ ක්‍රියා (Verbs) වේ. එමෙන්ම අනු පද (minor word classes) වශයෙන් දක්වා ඇත්තේ නිපාත (particles) සර්ග (affixes) හා සම්බන්ධ නිපාතය (inter Junctions). පද විද්‍යාව යටතේ නාම, විශේෂණ, සර්වනාම, ක්‍රියා සහ අව්‍යය යන්න දක්වා තිබීමෙන් මහාචාර්ය ගයිගර් (ගයිගර්, 1938) සිංහල භාෂාවේ පද වශයෙන් නිපාත පද සලකා ඇති බව පෙන්වා දිය හැකිය. එමෙන්ම නාම සහ ක්‍රියා නොවූ පද අතරින් නිපාත ගණයට අයත් වන සෙසු පද පිළිබඳව හඳුනා ගැනීමද නිපාත සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබා ගැනීමේදී වැදගත් වේ. ඒ අනුව සිංහල භාෂාවේ විශේෂණ පද අතුරින් ඇතැම් පදද ඇතැම් ක්‍රියා පදද නිපාත ගණයට අයත් වන බව පෙනී යයි.

සිංහල භාෂාවේ භාවිත පදිම මූලික වශයෙන් ප්‍රකෘති පදිම හා සර්ගක පදිම වශයෙන් මූලික ප්‍රවර්ග දෙකකට වර්ග කළ හැකිය. ප්‍රකෘති පදිම නැවත, කෝෂීය පදිම හා කාර්යයමය පදිම ලෙස අනුවර්ග දෙකකට බෙදේ.

ඒ අනුව සිංහල භාෂාවේ පද වශයෙන් සැලකෙන්නේ නාම, ක්‍රියා, විශේෂණ, සර්ව නාම සහ නිපාත පද වේ. උක්ත පද සෑදීමට මුල් වූ ප්‍රකෘති පදිම අතුරින් නාම ප්‍රකෘති පදිම, ක්‍රියා/ධාතු

ප්‍රකෘති පදිම හා විශේෂණ ප්‍රකෘති පදිම, කෝෂීය පදිම (lexical morphemes) වශයෙන්ද සර්ව නාම ප්‍රකෘති පදිම හා නිපාත ප්‍රකෘති පදිම, කාර්යයමය පදිම (functional morphemes) වශයෙන්ද හඳුනාගැනේ (Katamba, Stonham, 1993). මෙම පර්යේෂණයේදී අවධානයට ලක්වන්නේ නිපාත ප්‍රකෘති පදිම හා විභජක සර්ගක පදිමය. මෙහිදී විශ්ලේෂණය කෙරෙන දත්ත සංහිතාව ක්‍රි. ව. 7 වන සියවස සිට 10 වන සියවස තෙක් ලියැවුණු ග්‍රන්ථාගත ලේඛන මත පදනම් වෙයි. ඒ අනුව මුල්ම ලේඛනය වන්නේ පද්‍යකරණය හා බැඳුණු මුල්ම සිංහල ග්‍රන්ථය ලෙස ගැනෙන සියබස්ලකරයි. මුල්ම සිංහල ගද්‍ය ග්‍රන්ථය වන ධම්පියා අටුවා ගැටපදය, බෞද්ධ විනය ශික්‍ෂා ග්‍රන්ථ වන සිඛවළඳ හා සිඛවළඳ විනිස සහ හෙරණසිඛ හා හෙරණසිඛ විනිස යනු මෙම යුගයට අයත් සෙසු ග්‍රන්ථයි. මෙම අධ්‍යයනය උක්ත ග්‍රන්ථවල ඇතුළත් නිපාත පදවලට සීමා වෙයි.

නිපාත පදවල ඓතිහාසික පරිණාමතා ලක්‍ෂණ විමසීමේදී මෙම යුගයේ භාවිත නිපාත පද අතුරෙන් බොහොමයක් නිපාත පද පැරණි ඉන්දු ආර්ය යුගයේ සහ මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය යුගයේ දී ප්‍රභවය ලබා ඇති බව පෙනේ. මේවා සිංහල භාෂාවට පරිණාමය වීමේ ආදිතම අවස්ථාවේ එනම් සිංහල ප්‍රාකෘත යුගයේ (ක්‍රි. පූ. 3 සියවස සිට ක්‍රි. ව. 4 සියවස තෙක්) ලේඛන වාර්තාවල මුල් රූපයම අභේද්‍යයෙන් යෙදී ඇති බවට සාක්‍ෂ්‍ය හමුවේ. බොහෝ විභක්ති සුවක අපර සර්ග සංස්කෘත සහ පාළි භාෂාවල යෙදුණු ස්වරූපයෙන්ම යෙදී ඇත. සිංහල ප්‍රාකෘත යුගයේ නිපාත භාවිතය ඉතා සීමිතව සිදුව ඇති අතර, විභක්ති සුවක අපර සර්ගද සීමා සහිතය. විභක්ති කිහිපයක් සඳහා එකම විභක්ති සුවක අපර සර්ගය භාවිත වූ බවට එම යුගයේ ලේඛන වාර්තා සාක්ෂ්‍ය සපයයි. බොහෝ විට ප්‍රථමා විභක්තිය සඳහා ප්‍රකෘති ස්වරූපයම යෙදී ඇත. පසු කාලීනව, වඩා නිරවුල්ව සන්නිවේදන කාර්යය සිදු කරනු වස් නිපාත පද භාවිතය මඟින් උක්ත සංදිග්ධ අවස්ථා මඟහරවා ගෙන ඇති බව පෙනේ. මෙසේ නිපාත පද පරිණාමයට පත්වීමේදී පැරණි ඉන්දු ආර්ය සහ මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය රූපය ක්‍රමික ශබ්ද පරිණාමතා ධර්ම අනුව සිංහල භාෂාවට තද්භව වී ඇති අතර අර්ථමය වශයෙන් ද ඇතැම් පරිසරවලදී නිපාත පරිණාමයට පත්ව ඇති අවස්ථා මෙහිදී අවධානයට ලක් කෙරේ.

2. ක්‍රමවේදය

මධ්‍යතන යුගයේ පූර්ව අවධිය ලෙස සැලකෙන ක්‍රි. ව. 7 වන සියවස සිට ක්‍රි. ව. 10 සියවස තෙක් ලියැවී ඇති සිංහල ග්‍රන්ථාගත ලේඛන වශයෙන් පහත දැක්වෙන ග්‍රන්ථ හඳුනාගැනේ. ඒ අනුව මෙහිදී ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වශයෙන් දත්ත සපයා ගන්නා ලද්දේ අදාළ ලේඛන වාර්තා ආශ්‍රයෙනි.

ග්‍රන්ථ නාමය	කාලය	කර්තෘ
1. සියබස්ලකර	ක්‍රි. ව. 846	ශිලාමෙස සේන රජු
2. දම්පියා අටුවා ගැටපදය	ක්‍රි. ව. 908-918	5 වන කාශ්‍යප රජු
3. සිඛවළඳ හා සිඛවළඳ විනිස	ක්‍රි. ව. 10 වන සියවස	කර්තෘ අඥාතය
4. හෙරණ සිඛ	ක්‍රි. ව. 10 වන සියවස	කර්තෘ අඥාතය

එක් එක් ග්‍රන්ථයේ යෙදී ඇති නිපාත පද වෙන වෙනම හඳුනාගෙන ප්‍රකරණය අනුව අර්ථය පැහැදිලි කෙරේ. අනතුරුව ඒවා අකාරාදී පිළිවෙළට සකස් කෙරේ. මෙම නිපාත නූතනයේ භාවිත නිපාත හා සසඳමින් ඒවායේ රූපීය හා අර්ථ පරිණාමතා ලක්ෂණ හඳුනාගැනේ. නිපාත පදිම භාෂාවේ ස්වභාවය පදිම විශේෂයක් ලෙස යෙදෙන බැවින් මේවා තනි පදිම ලෙස හඳුනාගෙන ඒවායේ සිරස් සම්බන්ධතා වේ නම් ඒ පිළිබඳවද අවධානය යොමු කරන ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණයේදී ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදය මෙහිදී අනුගමනය කරන ලදී.

3. සාහිත්‍ය විමර්ශන

සිංහල භාෂාවේ ඓතිහාසික අවධිය විමර්ශනය කෙරෙන මූලික සාක්ෂ්‍ය වශයෙන් ගැනෙන ශිලා ලේඛන පිළිබඳව සිදුකරන ලද බොහෝ පර්යේෂණ සඳහා ප්‍රාථමික දත්ත සපයා ගෙන ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකා පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ග්‍රන්ථාවලිය ආශ්‍රේය කොටගෙනය. වරින්වර පුරාවිද්‍යා කොමසාරිස් ධුරය හොබවන ලද එච්. සී. පී. බෙල්, සෙනරත් පරණවිතාන මෙන්ම

විවිධ විද්වතුන් විසින් සංස්කරණය කොට විශ්ලේෂණයන්ද සහිතව පළ කරන ලද එපිග්‍රැෆියා සෙයිලනිකා (Epigraphia Zeylanica) (Paranavithana. 1955, Vol I-xxii) ග්‍රන්ථ මාලාවක් ශිලා ලේඛන වර්ෂ අනුපිළිවෙළින් සකස් කරන ලද (Paranavithana. 1970, Vol I, vi) ඉන්ස්ක්‍රිප්ෂන්ස් ඔෆ් සිලෝන් (Inscriptions of Ceylon) ග්‍රන්ථ මාලාවක් මේ අතුරින් ප්‍රධාන වේ. මෙම පර්යේෂණයේදී උක්ත ග්‍රන්ථ පරිශීලනයෙන් පූර්ව යුගයේ හා තත්කාලීන ශිලාලේඛන භාෂාවේ යෙදුණු නිපාත පද අවධානයට ලක් කරන ලදී. මීට අමතරව පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් පළ කරන ලද සමරු කලාප වශයෙන් ගැනෙන අභිලේඛන ග්‍රන්ථ මාලාව එමෙන්ම පුරාවිද්‍යා සඟරාව, මහාවාර්ය සිරිමල් රණවැල්ල කර්තෘත්වය දැරූ සෙල්ලිපි වදන් අකාරාදිය, එපිග්‍රැෆිකල් නෝට්ස් ග්‍රන්ථ මාලාව, (Vol I - 8) සීගිරි ගී වියරණ ග්‍රන්ථ මාලාව හා සීගිරි ග්‍රැෆිටි වෙළුම් දෙකද පැරණි සිංහල භාෂාව පිළිබඳ පර්යේෂණ කරන්නන්හට වැදගත් සාක්ෂ්‍ය සපයයි. උක්ත සෙල්ලිපි පදනම් කර ගෙන පර්යේෂණාත්මක කෘති සමූහයක් දැනට මුද්‍රිත කෘති අතරත් අමුද්‍රිත කෘති අතරත් හමුවේ. ඒ අතුරින් මෙහිදී අවධානයට ලක් කෙරෙන ග්‍රන්ථ වශයෙන් **History of the Sinhalese Noun** කෘතිය (විජේරත්න, 1956), ලක්දිව සෙල්ලිපි (අමරවංශ, 1969), ශිලාලේඛන සංග්‍රහය I (විමලකිත්ති, 2004), සිංහල ශිලාලේඛන සංග්‍රහය (නන්දසේන, 2000), සිංහල භාෂා විකාසය සහ ශිලා ලේඛන විමර්ශන (පඤ්ඤාසාර, මල්ලවාආරච්චි, 2009), කෘතීන්ද, භාෂා යුග බෙදීම් හා සම්බන්ධව මූලාශ්‍රය වශයෙන් සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය (ගයිගර්, 1930). Historical phology of Sinhala (Karunathilake, 1969), ධම්පියා අටුවා ගැටපද වියරණය (තිස්සකුමාර, 2003) භාෂා ඉතිහාස හා සිංහල භාෂාව (කරුණාතිලක, 1994), සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය (බලගල්ලේ, 1992), සිංහල සාහිත්‍ය I (කුලසූරිය, 1963), සිංහල සාහිත්‍ය වංශය (සන්නස්ගල, 1961), කෘතීන්ද ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වශයෙන් ධම්පියා අටුවා ගැටපදය (විමලකිත්ති, සෝමින්ද, සංස්. 1967), සියබස්ලකර (ඤාණතිලක, 1933), සිබවළද හා සිබවළද විනිස (ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම, 1999) හා හෙරණසිබ විනිස, (විජිතනන්ද, 1993) යන ග්‍රන්ථ මෙහිදී පරිශීලනය කරන ලදී.

4. පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල

පැරණි ඉන්දු ආර්ය හා මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය නිපාත ප්‍රකෘති පදිම බොහෝමයක් සිංහල නිපාත පද සඳහා මුල්ව ඇත. එසේ මූල භාෂා ආශ්‍රයයෙන් සිංහල නිපාත පරිණාමයට පත්වීමේදී අර්ථ පරිණාමතා කෙසේ සිදුව ඇත්දැයි මෙහිදී විමර්ශනය කෙරේ. අවස්ථා බොහෝ ගණනකදී සිදුව ඇත්තේ නිපාත මූල ප්‍රකෘති පදිමයෙහි මුල් ස්වරූපය සංරක්ෂණය වී තිබීමයි. එසේම නූතන ව්‍යවහාරයේ පවතින ඇතැම් නිපාත මෙම යුගයේදී වර්තමාන අර්ථයට වඩා වෙනස්ව යෙදෙන අවස්ථා පිළිබඳව මෙහිදී විශේෂ අවධානයට ලක් වේ. නිපාත පදවල අර්ථ නූතන සිංහල භාෂාවේදී පහත දැක්වෙන පරිදි පරිණාමයට පත් වී ඇති බව විමර්ශනයේදී අනාවරණය වේ.

1. අර්ථය සංරක්ෂණය වීම
2. අර්ථය සීමාවීම
3. අර්ථය ව්‍යාප්ත වීම
4. අන්‍යාර්ථයක් ගැනීම
5. පූර්ණ අර්ථ පරිණාමයට පත්වීම.
6. සමානාර්ථවත් නිපාත අනුයාතව යෙදීම

4.1. අර්ථය සංරක්ෂණය වීම

සිංහල නිපාතය හා අර්ථය	පැරණි ඉන්දු ආර්ය මූලය	පැරණි ඉන්දු ආර්ය අර්ථය
ආදි - (පෙර)	a:di	පළමු/පූර්ව/කාරණය/ සම්පය/ප්‍රකාරය
ඇ - (පෙර)	a:di	පූර්ව
ඉතා - (බොහෝ)	ati	අති/පූජාව/උත්කර්ෂය/ ඉක්මවීම/ අතිශය
ඇත - (තිබේ)	asti	ඇත
පුන - (නැවත)	punar	ආපසු/නිවස/විරුද්ධ/නැවත
සඳ - (අවස්ථාව)	sad~a	සම්බන්ධ / අවස්ථාව

ඉතිදු - (එසේ වුවත්)	itudu	එසේ
අන්ති - (අන්‍ය)	anya	වෙනත්/අන්‍ය
කුදු - (කුඩා/මිටි)	ksudra	කුඩා
ඇටි - (කැමති)	arta	අර්ථය/කැමැත්ත/ කාරණය/හේතුව
මතු - (ඉදිරියේදී)	mastaka	හිස / මුදුන / හිස් කබල (අනාගත කාලවාචී නිපාතයකි)

4.2 අර්ථය සීමා වීම

මූල භාෂාවෙන් සිංහල භාෂාවට මෙසේ පරිණාමයට පත්වූ නිපාත පදවල අර්ථය සීමා වූ බව ප්‍රකට වන අවස්ථාද හමුවේ. මුල් භාෂාවේ වඩා ව්‍යාප්ත අර්ථයෙන් භාවිත වූ නිපාතයන්හි අර්ථය සීමා / පටු වූ බව පහත දැක්වෙන නිදසුන් ආශ්‍රිතව පෙනී යයි. නිදසුන්:

සිංහල නිපාතය හා අර්ථය	පැරණි ඉන්දු ආර්ය මූලය	පැරණි ඉන්දු ආර්ය අර්ථය
අහෝ - (බේදාර්ථය/ සුධාර්ථය)	aho:	අනෝ, අහෝ, චී, බේදය, දයාව, විස්මය, ප්‍රශංසාව, චිත්‍රකය
ඇතුළ - (අභ්‍යන්තර)	antara	මැද, සමාන, ඉඩ, ආසන්න, අවකාශය
අබ්සෙස - (අසල/ළඟ)	abya:sa	පුරුද්ද, සමීපය, නැවත නැවත, පුරුදු කිරීම, ඉගෙනීම, අනුශීලනය, උගත් දෙය, විමසීම
අතුරේ - (මැද)	antara	අවකාශය, අතර මැද, සමාන ඉඩ, ආසන්න
ඉසා - (සමුච්චයාර්ථය)	ca	පාද පූරණ, අවධාරණාර්ථ, හේත, සමුච්චය, සමාහාර, අන්වාචය
අද* - (අද/දැන්) 'අද' නිපාතය	adya/ida:ni:m	අද/දැන්

* 'අද' නිපාතය

*‘අද’ නිපාතයෙහි පැරණි ඉන්දු ආර්ය නිරුක්තිය හා මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය නිරුක්තිය අනුව එය අද නම් ‘දවස’ මෙන්ම ‘දැන්’ යන අර්ථයෙන්ද භාවිත වී ඇත.

අද පැ.ඉ.ආ. ida:ni:m < ම. ඉ. ආ. da:ni/ ida:ni
(අද දවස/ දැන්) (අද දවස/දැන්)

හෝ

පැ. ඉ. ආ. adya < ම. ඉ. ආ. ajja
(අද) (අද)

සියබස්ලකරෙහි මෙම අර්ථ දෙකම ප්‍රකට වන සේ ‘අද’ නිපාතය යෙදී ඇත.

නිදසුන්:

- i. අද - (248 පිටුව) (දැන්)
- ii. අද - (68 පිටුව) (අද දවස)

නූතන සිංහලයේ ‘අද’ නිපාතයෙහි අර්ථය සීමා වී ඇත. නූතන සිංහල භාෂාවේ ‘අද’ නිපාතය ‘අද දවස’ යන අර්ථයෙන් පමණක් යෙදේ.

4.3 අර්ථය ව්‍යාප්ත වීම

නිපාත පරිණාමයට පත් වීමේදී පැරණි ඉන්දු ආර්ය මූල ප්‍රකෘති පද්මයට වඩා මධ්‍ය සිංහල යුගයේ අර්ථය ව්‍යාප්ත වූ අවස්ථා හමුවේ.

(ක්‍රි.ව. 7 - 10 සියවස් හි භාවිත සිංහල නිපාතය හා අර්ථය*	පැරණි ඉන්දු ආර්ය නිපාතය හා අර්ථය
1. අතින් - අතින් / විසින් / මඟින්	haste:na - අතින්
2. විසින් - වශයෙන් / විසින්	vase:na - වශයෙන්
3. එක්තරා - යම් / අවිනිශ්චිත	ektara - දෙදෙනෙකු අතරින් එකෙක්

එහෙත් නූතන සිංහල භාෂාව හා ඉහත දැක්වෙන දෙවන අවස්ථාව කුලනය කිරීමේදී ක්‍රි. ව. 7 - 10 සියවස්හි ‘විසින්’ නිපාතය යෙදුණු අර්ථය නූතන සිංහලයේ දී සීමා වී ඇති බව පෙනී යයි.

වර්තමානයේ ‘විසින්’ නිපාතය, ‘වඟයෙන්’ යන අර්ථයේ නොයෙදෙන අතර තද් යුගයේ දී මෙම නිපාතය වඩා ව්‍යාප්තව යෙදී ඇති බව පහත උදාහරණ මඟින් පැහැදිලි වේ.

‘විසින්’ නිපාතය

මෙය මෙම යුගයේදී අර්ථ දෙකකින් වාක්‍ය සංයෝජනයේදී යෙදී තිබේ.

- i. විසින් - වඟයෙන්
- ii. විසින් - කර්තෘ විභක්තාර්ථ නිපාතය

මෙහි මුල් අර්ථය නූතන ව්‍යවහාරයේදී අභාවයට ගොස් ඇත.

පාළු වසේන > විසින් > වඟයෙන්

i නිත්‍ය ශීල විසින් දසසිල් සමාදන් වැ (39.36) ධ.අ.ගැ.
අරුත් විසින් මෙ කියනෙම්, සද විසින් ඒ නොකියනෙම් (7.37) ධ.අ.ගැ.

ii ඉස්නහු විසින් (6.14) ධ.අ.ගැ.
දැමුනා - දුනු ඉඳුරන් ඇත්තහු විසින් (6.14) ධ.අ.ගැ.

- 1. අර්ථය ඇ විසින් > ආදී වඟයෙන්
- 2. අර්ථය ධම්මරජක්භූ විසින් > ධර්මරාජයකු විසින්

4.4 අන්‍ය අර්ථයක් ගැනීම

මෙමඟින් අදහස් කෙරෙන්නේ යම් නිපාතයක් පැරණි ඉන්දු ආර්ය හෝ මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය යුගයේ පළකළ අර්ථයට හාත්පසින් වෙනස් අර්ථයක් පළ කළ අවස්ථාවන්ය.

4.4.1 'හිමින්' නිපාතය

'හිමින්' නිපාතයෙහි පැරණි ඉන්දු ආර්ය හා මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය නිරුක්ති මෙසේය:

නූතන සිංහල	<	මධ්‍යකාලීන සිංහල	<	පැ.ඉ.ආ.
හිමින්/සෙමින්/ සෙමෙන්		හිමින් kseme:na		(සෙමෙන්)
(සෙමෙන්)		(පටන්)		(සෙමෙන්)

සියබස්ලකරෙහි 'හිමින්' නිපාතය 'පටන්' යන අර්ථයෙහි යෙදී ඇත.

සුරංග නියමිත් අද - හිමින් අයදමට වක් නිවෙස් තමා සරණ
තා - සරණ රජ දෙව් පව්ඳස් (57 පිටුව)

'අද හිමින්' - යන්නෙහි අර්ථය 'අද පටන්' යන්නයි. මෙහි නූතන සිංහල අර්ථයද 'සෙමෙන්' යන්නයි. මෙය උක්ත නිපාතය අන්‍යාර්ථයක් ගත් අවස්ථාවකි.

4.4.2 'සහ' නිපාතය

හා/සහ නිපාත මෙම යුගයේදී සමුච්චියාර්ථයෙන් මෙන්ම සහාර්ථයෙන්ද යෙදී ඇත. නූතන සිංහලයේ මෙය සමුච්චියාර්ථයෙන් නොයෙදේ.

එසෙයින් මෙ දකු ගද සහ පියුමක් සෙයින් අනන්
අපිරිසේ ගුණ ගඳින් දිලියෙනු
එහු දක යු සේ යි (77.16) ධ.අ.ගැ.

ඔහු හා පිලිසන් තැනට වදී නම් එව් (34.14) සි.වි.

පස් නිසැග්ගෙන් හා තුන් දුකුළාවෙන් වේ (42.05) සි.වි.

ඔහු හා සමග එක් පදයක් මුළුලෙන් (48.22) සි.වි.

4.4.3 අවධාරණාර්ථය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා මෙම අවධියේ ‘මෙ’ නිපාතය සහ මෑ / ‘ම’ නිපාත භාවිතව තිබේ

එක යලක් දුන් බෙහෙජින් මෑ (13.34) ධ.අ.ගැ.

පාපෙති යනු ජු බසේ මෙ (15.05) ධ.අ.ගැ.

හේ ජෙත්‍රයේ මෙ මෙළේ නො? (263.25) ධ.අ.ගැ.

මෙසෙයින් මෑ අස් වලස් තරස් සිහ වග දිවි බලු දිවි බලුදික් දෑ සතුන්ගේ මාසොදිය පස් දුකුළා වේ (67.05) සි.වි.

මියක ඇය සමග මෙ - මියෑ ද යහදසුනිස්නා (22.15) සි.ල.

එසෙ මෙ නො හෝ සියුරු නෙත් පවතී

ඇ ද ලෙහි මා (33.10) සි.ල.

4.4.4 සුඛාර්ථය සඳහා ‘අහෝ’ නිපාතය මෙන්ම ‘ඕ’ නිපාතයද මෙම යුගයේ යෙදී ඇත

i. ඕ සුවයෑ ඕ සුවයෑයි. (139.29) ධ.අ.ගැ.

ii. අහෝ කුසුම් රෙදන් නෙත් - කැලැඹිණි පවණිනු’දුහු (21.19) සි.ල.

4.4.5 ‘නො’ නිපාතය ප්‍රශ්නාර්ථයේ භාවිතය

‘නො’ නිපාතය භාවිතයේ විශේෂ තත්ත්වයන් කිහිපයක් හඳුනාගත හැකි වේ. සිංහල ‘නො’ නිපාතය සංස්කෘත ‘න’ අව්‍යය රූපයෙන් පරිණාමයට පත්ව ඇති අතර, සිංහල භාෂාවේ ‘නො’ නිපාතයෙන් මූලික වශයෙන් අභාවවාචක බව පළ වන අතර ප්‍රතිශේධාර්ථය දැක්වෙන අවස්ථාද ඇත. නැත, නැති, නැතෑ ආදී රූපවලින්ද නො නිපාතයෙන් පළ කෙරෙන අර්ථයම ගම්‍ය වේ.

මධ්‍ය කාලීන සිංහල භාෂාවේ ‘නො’ නිපාතය තුන් ආකාරයකට භාවිත වේ.

1. නාම, නාම විශේෂණ හා කෘදන්ත රූපවලට පූර්වයෙන් ‘නො’ නිපාතය පූර්ව සර්ගයක් ලෙස යෙදීම.

2. ප්‍රධාන වාක්‍යය 'නො' යෙදී එහි අර්ථය 'නොවේ' නැත ආදී වශයෙන් වෙනස් කර එම වාක්‍යයේ ආධ්‍යාතයෙන් පැවසෙන අර්ථය අභාවවාචකත්වයට පෙරළීම, මෙහිදී 'නො' නිපාතය ආධ්‍යාතය හෝ ක්‍රියා නිපාත සමඟ යෙදේ.
3. ප්‍රශ්නාර්ථයේ 'නො' නිපාතය යෙදීම. මෙය නූතන සිංහලයේ ව්‍යවහාර වන 'නොවේද?' යන්නට සමාන වේ.

මෙහිදී සාකච්ඡා වන්නේ 'නො' නිපාතය ප්‍රශ්නාර්ථයෙහි යෙදීම පිළිබඳවය. නො නිපාතය උපසර්ගයක් වශයෙන් භාවිත වීම නූතන සිංහලයේ ද දක්නට ලැබෙන විශේෂතාවකි.

මෙම නිපාතය සම්බන්ධයෙන් අර්ථමය පරිණාමතා වශයෙන් සඳහන් කළ හැකි විශේෂතාව වන්නේ එම නිපාතය ප්‍රශ්නාර්ථයේ යෙදීමයි. මෙම යෙදීම නූතන සිංහල භාෂාවේ අභාවයට ගොස් ඇත.

එයට බුදු කැලී මහටුවා ඇත් නො? (5.14) ධ. අ. ගැ.

මධ්‍ය පද ලොප් සමස් 'දීපභාසාය' යනු සාමාන්‍ය නො? (5.31) ධ. අ. ගැ.

සිත් පුවඟමා නම් නො? (15.13) ධ. අ. ගැ.

නන්බිණි ධම්මනට මිස එබිණි ධම්මනට නොයෙපේ නො? (15.15) ධ. අ. ගැ.

'ධම්මපදෙ ගාථං' යනු නෙයෙපේ නො? (18.22) ධ. අ. ගැ.

ජේම් - ජේනුවට උඤ්ඤා නැත් නො? (27.10) ධ. අ. ගැ.

විස්වසින් මියුරුවනුවෝ නො? (103.15) ධ. අ. ගැ.

4.5 නූතන සිංහලයේදී අර්ථය පූර්ණ පරිණාමයට පත්වීම

පැරණි ඉන්දු ආර්ය නිපාත මූල ප්‍රකෘති පදිමයන්හි අර්ථය නූතන සිංහලයේදී පූර්ණ පරිණාමයට පත්වූ අවස්ථාවකට නිදසුන් පහත දැක්වේ.

මධ්‍යකාලීන සිංහල	පැරණි ඉන්දු ආර්ය නිපාතය හා අර්ථය	මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය නිපාතය හා අර්ථය	නූතන සිංහල නිපාතය හා අර්ථය
ලැසි	a:lasya - අලස	a:lassa - අලස	ලැසි - ඉක්මන් ලැසි > ලහි උදා: ලැසිගමන් / ලහි ලහියේ

4.6 සමානාර්ථ නිපාත අනුයාතව යෙදීම

මෙම යුගයේ සමානාර්ථවත් නිපාත පද කිහිපයක් සමීපව හෙවත් අනුයාතව යෙදීම ලක්ෂණයක්ව පැවති බව හෙළි වේ.

යළ පිළි	- සි.ල.	20.22 (පුනරාර්ථය)
බඳු සේ	- සි.ල.	11.02 (උපමාර්ථය)
ඉතා බොහෝ	- ධ.අ.ගැ.	130.29 (අධිකාර්ථය)
බැව් නිසා	- ධ.අ.ගැ.	200.20 (හේත්වර්ථය)
සෙයින් හෙයින්	- සි.ල.	11.10 (හේත්වර්ථය)
හා සමඟ	- හෙ.සි.	11.29 (සමුච්චයාර්ථය)

5. නිගමනය

පැරණි ඉන්දු ආර්ය හා මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය නිපාත මූල ප්‍රකෘති අර්ථය මධ්‍ය සිංහල යුගයට ප්‍රවේශ වීමේදී මූලික අර්ථය බොහෝ ප්‍රකෘති පදිමයන්ගේ සංරක්ෂණය වී ඇති නමුත් අර්ථය ව්‍යාප්ත වීම, සීමා වීම හෝ අන්‍ය අර්ථයක් ගැනීම මෙන්ම පූර්ණ අර්ථ පරිණාමයට ලක්වූ අවස්ථාද දක්නට ලැබේ.

පැරණි සිංහල අර්ථය		නූතන සිංහල අර්ථය
ලැසි (අලස)	>	ලහි (ඉක්මන්)
විසින් > විසින්	>	විහින්? (නූතන)

විසින් / වගයෙන්	>	(විසින්)
අද > (අද දවස/ දැන්	>	අද (අද දවස)
හිමින්	>	හිමින්
(සෙමෙන්/ පටන්)		(සෙමෙන්)

තවද මෙම යුගයේ නිපාතයන්ගේ අර්ථමය වගයෙන් වන විශේෂතා අතර සමානාර්ථවත් නිපාත පද අනුයාතව යෙදීම පැහැදිලි කරුණකි. නූතනයේ සහාර්ථයේ යෙදෙන 'හා' නිපාතය මෙම යුගයේ සමුච්චයාර්ථයේ යෙදීම ඇතුළු නූතන සිංහල නිපාතවල රූපීය වගයෙන් මෙන්ම අර්ථමය වගයෙන් වන විචල්‍යතා රැසක් මෙහි දී අනාවරණය වී ඇත.

ආශ්‍රේය ග්‍රන්ථ

අමරවංශ, කේ. (1969). *ලක්දිව සෙල්ලිපි*. සීමාසහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම. කරුණාතිලක, ඩබ්. ඇස්. (1994). *සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය*. කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.

කුලසූරිය, ඒ. (1963). *සිංහල සාහිත්‍යය*. සමන් මුද්‍රණාලය.

ගයිගර්, ඩී. (1938). *සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය*. රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව.

තිස්සකුමාර, ඒ. (2003) *ධම්පියා අටුවා ගැටපද වියරණ*. ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

පඤ්ඤාකිත්ති, කේ. (1964) *සිංහල සාහිත්‍ය කථා 2*. විද්‍යාලංකාර මුද්‍රණාලය.

පරණවිතාන, එස්. (1962). *සීහිරි ගී වියරණ*. රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව.

බලගල්ලේ, ඩී. ජී. (1992) *සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය*. ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

විජිතනන්ද, කේ. (1993). *හෙරණසිඛ හා හෙරණසිඛ විනිස*. සීමාසහිත සමයවර්ධන මුද්‍රණ ශිල්පියෝ.

විමලකීර්ති, එම්. (2004). *ශිලාලේඛන සංග්‍රහය*. එස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

සන්නස්ගල, පී. (1961). *සිංහල සාහිත්‍ය වංශය*. ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම. (1999). *සිඛවළඳ හා සිඛවළඳ විනිස*. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම.

Chandralal, D. (1984). *Sinhala*. John Benjamins Publishing Company. Philadelphia.

- Karunathillake, W. S. (1969). *Historical Phonology of Sinhalese from Old Indo Aryan to 14th Century AD*. unpublished PhD Thesis. Cornell University.
- Paranavitana, S. (1955). *Inscriptions of Ceylon (Vol I) Early Brahmi Inscriptions*. The Department of Archeology.
- Paranavitana, S. (1956). *Sigiri Grafiti (Vol I/II)*. Oxford University Press.
- Paranavitana, S. (2001). *Inscriptions of Ceylon (Vol II) Part II*. The Department of Archeology.
- Paranavitana, S. (1970). *Inscriptions of Ceylon (Vol I) Early Brahmi Inscriptions*. The Department of Archeology.
- Ranawella, S. (2001). *Inscriptions of Ceylon. Vol V. Part I*. The Department of Archeology.
- Ranawella, S. (2001). *Inscriptions of Ceylon Vol V, Part II*. The Department of Archeology.
- Wijayarathne, D. J. (1956). *History of the Sinhalese Noun*. Colombo . 62.

